

“Jan Fabre planteja dubtes sobre l'art”

ORIOI BOHIGAS

—La Fundació Joan Miró de Barcelona exhibeix, fins al mes de setembre, l'obra de Jan Fabre (Bèlgica, 1958), artista eminentment conceptual i multidisciplinari. L'exposició, titulada “Gaude Succurrere Vitae”, presenta sis pel·lícules on l'artista combina diversos camps del coneixement i també s'hi inclouen més de cent dibuixos d'onze sèries, realitzats amb tinta, sang, esperma, llapis o bolígraf blau. La mostra es completa amb una selecció d'escultures. Són obres que donen compte del seu viu interès per les metamorfosis. Quina impressió us ha causat aquesta exposició?

—He de dir que m'ha produït diverses reaccions i comentaris. El primer de tot, que hi ha moments en la contemplació de l'art contemporani que et produeixen uns dubtes i uns interrogants sobre el seu futur, el sentit i l'efectivitat. Amb tota la ingenuïtat del món he de dir que el que fa Jan Fabre no m'interessa gaire ni l'entenc. El seu maldestre dibuix, si és comprensible, és poc interessant. Tot això em porta a pensar que l'art contemporani està agafant uns camins una mica inexplicables. Hi ha un altre aspecte de la mateixa exposició que sí que m'ha interessat, i és la instal·lació, en concret la modificació dels espais per donar un recorregut diferent, cosa que fan sovint les instal·lacions de la Fundació Miró, però que mai deixen de sorprendre'ns. Per això considero fermament que l'edifici de la Fundació Miró és un dels millors espais d'art que conec, perquè accepta amb naturalitat coses diverses i contradictòries. La flexibilitat de l'espai creat per l'arquitecte Sert és excepcional. Per tant, no penso que sigui exagerat dir que l'arquitectura té més futur i és més estimulante que no ho són les arts plàstiques, ara com ara. El que

m'ha agradat, doncs, és la capacitat d'ús de l'edifici de l'arquitecte Sert.

—La Generalitat de Catalunya ha pres l'acord de concedir la Medalla d'Or de la institució a Francesc Candel (Casas Altas, Racó d'Ademús, 1925). Quina és la vostra consideració sobre l'escriptor?

—Tinc per en Francesc Candel una doble admiració paral·lela, admiracions que es complementen. Una com a persona. És una persona magnífica, plena d'humanitat, que s'ha posat al servei de tota la seva comunitat. És un bon representant de l'immigrant perfectament integrat, però que manté la seva capacitat crítica davant de la situació en què normalment es desenvolupa aquesta immigració a Catalunya. I paral·lelament, m'interessa molt com a escriptor, en especial perquè el seu estil és molt planer, sense deixar mai de ser culte. També m'atrauen els contin-

“La Medalla d'Or de la Generalitat a Francesc Candel és magnífica.

M'interessa com a persona i com a escriptor.

És un bon representant de l'immigrant perfectament integrat però que manté la seva capacitat crítica”

guts dels seus llibres, sempre relacionats amb les marginacions socials a Catalunya i en especial a Barcelona. Tots recordem *Els altres catalans*, un dels primers llibres d'Edicions 62. Crec que és un personatge molt útil, sobretot per la seva capacitat d'anàlisi afectuosa de la situació de la gent desafavorida. Em sembla magnífica la Medalla d'Or de la Generalitat. És un personatge múltiple que justifica el guardó.

—Els hotelers de Barcelona s'han queixat que la ciutat és insegura i bruta. Hi esteu d'acord?

—Està bé que els hotelers es queixin dels problemes de la ciutat i pel que fa als dos que denuncien, en certa manera hi estem d'acord, encara que no sigui una situació extrema, comparada amb altres ciutats. Està bé que els ciutadans se'n preocupin. També caldria dir que els hotelers barcelonins han contribuït a la manca de *decor* de la ciutat. El 90% dels hotels de Barcelona són, des del punt de vista estètic, fastigosos, infectes, sobretot pel que fa als interiors. No sé com els hotelers es deixen enganyar, es deixen enredar, per uns dissenyadors tan cursis i incompetents, d'un mal gust tan evident. Algunes vegades, l'arquitectura dels hotels és decent, però majoritàriament no ho és. Al costat de la denúncia de la brutícia i de la inseguretat, cal queixar-se de la manca de gust estètic i de *decor* dels hotels barcelonins. I tampoc podem oblidar que una bona part de la brutícia que es veu per la ciutat és causada pel mal ús de les deixalles que en fan els hotels i els restaurants, que no es preocupen de tractar-la convenientment. En això són, en general, poc curosos.

Lluís Bonada